

Roosevelt zahteva višje plače in krajše delovne ure

PRESEDNIK V SVOJEM RADIO GOVORU POVDARJAL, DA POVRTAKA K STARIM RAZMERAM NE BO VEČ. — VEČINO, 90 ODSOTKOV BLAGA KUPI DELOVNO LJUDSTVO. — KUPNA MOČ SE MORA UTRDITI Z ZVIŠANJEM PLAČ IN BREZPOSELNOST POBIJATI Z ZNIŽANJEM UR.

Washington, D. C. — Ob o... tvoritvi konference delegatov za proučevanje NRA kodeksov je imel v ponedeljek dopoldne predsednik Roosevelt svoj napovedani govor po radio. V njem je izrazil svoje trdno prepričanje, da bo ostala NRA stalna organizacija, potom katere se bo kontroliralo pravilno razmerje med delavstvom in delodajalci. Izrazil je tudi zadovoljstvo nad dosedanjimi uspehi, ki jih je dosegla NRA tekom svojega osem in pol mesečnega obstoja.

V začetku govora je prikladal v spomin razmere, ki so vladale v prejšnjih letih in ki so klicale po korenitih preuredbi. Vsak je bil le sam za sebe. Posamezniki so skušali na hitro obogateti na račun drugega posameznika. Pokrajina je vodila borbo proti pokrajini za industrijsko nadvlado. Mesta so brez vsakega premisleka vabila na razne načine industrijo, naj se preseli k njim iz drugega mesta. In končno se vrtoglavna konkurenca, ko so si industrije takorekoč med seboj rezale vratove z nizkimi cenami. Taka je bila slika v Ameriki med leti 1919 in 1929, na kar je nezogibno morala slediti katastrofa. Pričela se je nova doba lani 4. marca in od tedaj naprej se delajo poizkusi, da se razmere izboljšajo, in sicer na prav ameriški demokratski način. Vsa propaganda od nekaterih strani in listov, da se Amerika pogreza v diktatorstvo, je smešna. Ravno nasprotno je res. Skozi dolga zadnja leta je ameriška demokracija čimdalje bolj izginjala. Vlada je namreč padla v oblast par skupin in pešice posameznikov, ki so imeli nato v svoji roki celotno kontrolo nad trgovino, financami in gospodarstvom dežele.

Izrazil je predsednik nato zahvalo voditeljem industrije in delavstvu za dosedanje sodelovanje pri dosegu namena, ki ga ima NRA, namreč ravnotežje v našem ekonomskem sistemu — ravnotežje med poljedelstvom in industrijo in ravnotežje med delavcem, delodajalcem in odjemalcem. Na kako demokratski podlagi se točasno vlada, dokazuje prilika, ki se je dala pretekli teden vses, ki so hoteli izraziti kako kritiko proti delovanju NRA. Dobra kritika je vedno dobrodošla, ako more seveda podati kaj boljšega. Tistim pa, ki sam napadajo čez celotno sedanjo preuredbo, je pa Roosevelt jasno in odločno povedal, da se ne bo več izvršil povratek k starim razmeram in k starim metodam. Razveselivo pa je to, da se večina kritik ni glasila proti kodeksom, marveč bolj proti napakam in pomanjkljivostim v njih.

Kar je bila resnica v juniju, ko se je NRA ustanovila, je povdarjal predsednik, je resnica še danes. Ze tedaj je omenil, da je glavno, da se kupna moč prebivalstva zviša, in to mora biti cilj tudi še danes. Pomisliti se mora namreč, da je med odjemalci produktov ameriške industrije 90-odstotkov takih, ki si z delom služijo kruh in samo 10 odstotkov tistih, ki žive na dobiček. Razumljivo je torej, da se morajo veliki dobički teh 10 odstotkov dati med ljudstvo in s tem zvišati njega kupno moč.

Obrnil se je nato predsednik s svojimi besedami direktno na ameriško publiko. Javno mnenje lahko doseže vse in javno mnenje je poklicano, da pomaga, da pride ta zakon za obnovitve do svoje polne veljave. Izdani so znaki playegorla tistim podjetjem, ki so se izrazila, da so pri volji, sodelovati pri obnovitvenem delu. Taka podjetja tudi plačujejo svoje delavce po določenih kodeksih in se drže določenih delovnih ur. Naloga javnega mnenja, torej ljudstva je, da pazi, da tista podjetja, ki se ne marajo prostovoljno podvreči in si ne skušajo pridobiti playegorla, ne bodo sebično izrabljala položaja.

Glede delovnih ur in plač se je predsednik izrazil sledeče: "Pozivam industrijo k temu: Nujna naloga industrije je, da zaposli več ljudstva s tako plačo, ki bo imela kupno moč, in da to stori takoj. Dobro moramo pomisliti, da tisto ljudstvo naše dežele, ki ima manj kakor \$2000 plače na leto, kupi več kakor dve tretjini vsega blaga, ki se ga prodaja. Logično je torej, da se da tej pretežni skupini večja kupna moč."

JAPONSKA ARMADA V PRIPRAVLJENOSTI

Slika je bila vzeta, ko je japonski princ Asaka, bratranec cesarja Hirohito, nedavno inšpiciral moštvo novo organiziranega zračnega kora v Tačikava.

PREISKAVA O POBEGU

Iščejo krivca za drzen Dillingerjev pobeg. — Crown Point, Ind. — Preiskave se vodijo vse križem in očitki padajo vse vprek, kdo je pravzaprav kriv, da je prosluli zločinec Dillinger na tak smešen način, s pomočjo lesene pištole, pobegnil iz tukajšnje ječe. Največ jih ima preslišati šerif v ženski osebi, Mrs. Lillian Holley, in splošno se zahteva, da mora odstopiti. Ženska pa noče o tem nič slišati. Ta ženska je podredovna urad šerifa po svojem možu, ki je umrl pred nekaj leti. Odbor okrajnih komisarjev jo je imenoval na to mesto.

OGENJ UNIČIL ENAJST AEROPLANOV

Leavenworth, Kans. — Na tukajšnjem vojaškem letališču je v nedeljo zjutraj nastala eksplozija nekega plinskega kotla, ki je imela za posledico požar v novem hangerju. Zgoraj je hanger sam in v njem 11 aeroplanov. V severnem delu hangerja je spalo vojaštvo, ki je takoj poklicalo požarno brambo, toda ogenj se je tako hitro širil, da ni bilo mogoče dosti rešiti. Povzročena škoda se računa na \$200,000. Rešena ognja sta bila z manjšimi poškodbami samo dva aeroplana.

DOHODKI AMERIKE SE NEKOLIKO DVIGNILI

New York, N. Y. — Po statistiki, ki jo je objavil urad tukajšnje Narodne industrijske konference, se kaže, da se je povprečni dohodek na posamezno glavo v Zed. državah zvišal v letu 1933 nad letom 1932, in sicer za \$9. Povprečni dohodki posameznega prebivalca v Ameriki so bili v 1932 \$307, v 1933 se je ta številka dvignila na \$316. V primeri s prejšnjimi leti le to malo, kajti na primer v 1929 je prišlo na vsakega prebivalca povprečnih letnih dohodkov \$683. Pričelo je nato padati, in sicer v 1930 na \$572 in v 1931 na \$440.

Katoliški Slovenci, oglašajte svoje prireditve v "Amerikanskem Slovencu"!

KRIŽEM SVETA IMENOVANA SVETNICAM

Tokio, Japonska. — Med Japonsko in Francijo se je ustanovil sindikat, ki bo imel namen, da spravi francosko blago na mandžurski trg. Poslovni kapital sindikata znaša 30 tisoč dolarjev. Pogodbo je podpisala tudi država Mandžukuo. — Dublin, Irsko. — Predsednik De Valera je povzročil precejšnje razburjenje s svojim govorom, ko je povdaril, da je Irsko na poti proti civilni vojni in da glavno nevarnost tvorijo fašistični plavosrajčniki. — Marche le Dames, Belgija. — Nekako patriotično romanje je Belgija priredila preteklo nedeljo na kraj, kjer se je ubil pokojni kralj Albert. Posebni izletniški vlaki so pripeljali številne trupe Belgijcev, ki so prišli, da si ogledajo kraj nesreče. — Moskva, Rusija. — V nedeljo je obhajala sovjetska Rusija 16. obletnico, odkar se je ustanovila komunistična internacionala. Izvzemši vladnega organa, Izvestia, so se vsi listi na dolgo bavili s pomembno obletnico.

ROJSTNI DAN CHICAGE

Chicago, Ill. — Lansko leto je praznovala Chicago stoletnico ustanovitve. Letos torej poteka 101 leto, odkar je bila Chicago inkorporirana kot vas. Štiri leta pozneje pa je bila inkorporirana kot mesto in preteklo nedeljo je obhajala torej 97. obletnico, odkar obstoja kot mesto. Med tem časom 97 let se je prebivalstvo dvignilo od 4170 na več kakor tri milijone in pol.

V DENVERJU HODIJO PO ZLATU

Denver, Colo. — Meščani tukajšnjega mesta imajo toliko zlata, da po njem hodijo, a tega sami niti vedeli niso. Mesto je pred nekaj leti kupilo od neke topilnice rudninsko žilindro, odpadke, s katero je tlakovalo ceste. Zdaj pa so pronašli, da je v tisti rudnini precejšnja množina zlata. Ne ve se, ali je zlato samo v kaki žili te rude, ali je pa možno, da so ceste v resnici potlakovane z zlatom.

TUDI NAZIJI VČASIH PRAVO ZADENEJO

Berlin, Nemčija. — Vrhovno finančno sodišče v Nemčiji je odredilo, da mora brez izjeme vsaka delazmožna oseba v Nemčiji z delom služiti svoj kruh. Nekateri bogati starši podpirajo svoje otroke, da jim ni treba delati. Po novi odredbi bodo sicer s svojimi darili tudi v naprej še lahko podpirali le nobo svojih otrok, vendar pa bo država na vsako njih darilo naložila visok davek.

Iz Jugoslavije.

NEVAREN BOJ Z GLADNIMI VOLKOVI: Z OGNJEM IN KRIČANJEM SE JE KOMAJ OTEL KRVOLČNIH ZVERI. — ZLATI IN BISERNI JUBILEJI V SLOVENIJI. — SMRTNA KOŠA IN DRUGE RAZNE NOVICE.

Nevaren beg pred volkovi je veselo pripravljala na to slovesnost in na dan slovesnosti so zvonovi veselo pritrkavali ter privabili v božji hram ogromno množico vernikov. Z gniljivo slovensim nagovorom in obredi je njuno zakonsko zvestobo nanovo posvetil in potrdil njun sin duhovnik, kar je napravilo slavnost še bolj slovesno.

Tudi v Trbovljah sta praznovala zlato poroko in sicer Franc Murn, posestnik v Gabrskem in njegova soproga Amalija, roj. Plaznik. Oba še korajžno nosita svoje križe življenje. Imela sta 11 otrok, od katerih jih živi še 9, ki so se z njima veselili redke slovesnosti.

V Ložnici pri Velenju so tudi imeli zlato poroko in sicer sta jo obhajala Ignac Kuhar in njegova soproga Ana v krogu svoje družine in v 72 letu svoje starosti. Oba sta kljub letom še krepka in zdrava.

Gorelo je Na gospodarskem poslopju trgovca z deželnimi pridelki Pajterja v Račah na Štajerskem se je pojavil ogenj, ki je poslopje do tal vpepelil. Od tam je preskočil na stanovanjsko hišo, na kateri je uničil streho. Požrtvovalnim gasilcem se je posrečilo, da so ostale dele stanovanjske hiše z velikim naporom otele. Škoda je velika, ker je z gospodarskim poslopjem zgorelo veliko sena, slame, zaklana svinja in gospodarsko orodje.

Lepa starost Dne 14. febr. je na Bledu praznovala 80 letnico rojstva Julija Satorjeva, po rodu iz Ljubljane. Sedaj biva na posestvu svojega sina v vili "Zelenici." Pokojni njen soprog, ki je umrl pred 15 leti je bil poslovodja v tobačni tovarni v Ljubljani.

Smrtna kosa V Središču ob Dravi je 9. febr. umrl biseromašnik — župnik Jakob Cajnkar. Bil je med najstarejšimi slovenskimi duhovniki in je do konca svojih 87 let vnkov in sorodnikov, slavila služboval v Središču. — Rojen svojo biserno poroko. Nalašč za to slavnost je prišel iz Konjič arhidijakon Fr. Tovornik, ki je ob asistenci domačega župnika Presnika in župnika iz Zagorja in št. Vida izvršil lepi in pomenljivi cerkveni obred s sv. mašo.

Med sv. mašo je domači župnik z lepim solo-petjem poviševal slavnost. — Biserni ženin je star 83 let, nevesta pa 81. Oba sta kljub visokim letom še trdna in zdrava, dasi jma ni bilo življenje posuto z rožami.

Tri zlate poroke Nedavno sta praznovala zlato poroko še krepka zakonca Ant. in Terezija Koretič iz Orehovca pri Kostonjčevcih. Rodilo se jima je 9 otrok, od katerih jih živi pet in sicer štiri dekleta in sin France, ki je duhovnik in deluje sedaj kot spirital pri uršulinkah v Ljubljani. Vsa župnija se ljen.

Križ zopet na mestu Poročano je že bilo o zgodovinskem križu na kapucinskem mostu v Celju, da ga je voda mostom vred odnesla; zdaj je zosedaj kot spirital pri uršulinkah v Ljubljani. Vsa župnija se ljen.

